

Σοβαρό Περιβαλλοντικό Ολίσθημα Από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Μέσα σε μια νύχτα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έκανε στροφή 180 μοιρών κατατάσσοντας το ορυκτό αέριο και τα πυρηνικά ως «πράσινες επενδύσεις».

Μετά από πιέσεις μιας μερίδας κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποκύπτει και συμπεριλαμβάνει στην πρόσφατη έκθεση της το ορυκτό αέριο και την πυρηνική ενέργεια ως μεταβατικά καύσιμα στην προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, στην προσπάθεια της να κατευθύνει επενδύσεις προς την υλοποίηση έργων με θετικό κλιματικό αντίκτυπο, προχώρησε το 2020 στην δημιουργία του Κανονισμού Ταξινόμησης (Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852). Η «Ταξινόμηση» της ΕΕ, είναι ένα σύστημα κριτηρίων για επενδύσεις που συμβάλλουν πραγματικά στη μετάβαση της ΕΕ, προς μια περιβαλλοντικά βιώσιμη και κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

Μέσα από τον Κανονισμό αυτό, η ΕΕ θα πρέπει να θέσει έναν «χρυσό κανόνα» για ιδιωτικά και δημόσια έργα και σχέδια που δικαιούνται να κατέχουν τον τίτλο της πράσινης επένδυσης, στη βάση σαφούς και εμπειριστατωμένης επιστημονικής προσέγγισης.

Δυστυχώς όμως, ο αρχικός σκοπός του Κανονισμού αυτού φαίνεται να διαβρώνεται αφού, σύμφωνα με Σχέδιο Απόφασης που κυκλοφόρησε η Κομισιόν στις 31 Δεκεμβρίου λίγες ώρες πριν να γυρίσει ο χρόνος, το ορυκτό αέριο και η πυρηνική ενέργεια συμπεριλαμβάνονται πλέον στη λίστα των «πράσινων» επενδύσεων. Η εξέλιξη αυτή έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις εισηγήσεις της συμβουλευτικής ομάδας της Επιτροπής (Technical Expert Group on Sustainable Finance) για την ταξινόμηση, η οποία είχε καταλήξει νωρίτερα στην μη συμπερίληψη των πιο πάνω επενδύσεων.

Αυτή η αψυχολόγητη και αντιπεριβαλλοντική διολίσθηση, φαίνεται να είναι αποτέλεσμα πολλαπλών πιέσεων από μια μερίδα κρατών μελών, τα οποία υποστηρίζουν ότι η πυρηνική ενέργεια και το ορυκτό αέριο πρέπει να θεωρούνται μεταβατικά καύσιμα στην πορεία επίτευξης της κλιματικά ουδέτερης οικονομίας. Δυστυχώς, ανάμεσα σε αυτές τις χώρες φαίνεται να βρίσκεται και η Κύπρος, η οποία νωρίτερα, μαζί με ακόμη 10 άλλα κράτη μέλη, γνωστοποίησαν την αντίθεση τους με την πορεία που έπαιρνε ο Κανονισμός και διεκδικούσαν όπως το ορυκτό αέριο θεωρηθεί «μεταβατικό καύσιμο».

Η προώθηση της χρήσης του ορυκτού αερίου ως βιώσιμη δραστηριότητα είναι προβληματική για διάφορους λόγους. Πρώτα από όλα, δεν συμβαδίζει με τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη στους 1.5 °C και τους κλιματικούς στόχους της ΕΕ για το 2030. Σύμφωνα με το Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας (IEA), οποιαδήποτε καινούργια επένδυση στο ορυκτό αέριο, δεν συμβαδίζει με τον περιορισμό της υπερθέρμανσης στους 1.5 °C. Επίσης, για να πετύχει η Ευρώπη τους κλιματικούς της στόχους για το 2030, η κατανάλωση ορυκτού αερίου πρέπει να μειωθεί κατά 32-37%, που ουσιαστικά σημαίνει πως δεν θα πρέπει να ξεκινήσουν καινούργιες επενδύσεις σε ορυκτό αέριο.

Όσον αφορά τη συμπερίληψη της πυρηνικής ενέργειας στην Ταξινόμηση, φαίνεται να είναι και αυτή προβληματική και ασύμβατη ως πράσινη επένδυση. Η πυρηνική ενέργεια μπορεί να έχει πολλά οφέλη ως προς την μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αλλά, εγκυμονεί πολλούς κινδύνους στην διαφύλαξη του περιβάλλοντος. Ακόμη και αν παραβλέψουμε την πιθανότητα που υπάρχει για καταστροφικά πυρηνικά ατυχήματα, είναι πασιφανές πως η πυρηνική ενέργεια μπορεί να προκαλέσει σημαντικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές ζημιές σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας—από την εξόρυξη μέχρι και την απόρριψη των πυρηνικών αποβλήτων.

Το Terra Cypria – Το Κυπριακό Ίδρυμα για την Προστασία του Περιβάλλοντος βρίσκει τις πιο πάνω εξελίξεις πολύ ανησυχητικές. Όπως είναι γνωστό, το νησί μας βρίσκεται σε μια περιοχή της Μεσογείου η οποία αναμένεται να επηρεαστεί, περισσότερο από πολλές ευρωπαϊκές και άλλες χώρες, από τις επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών. Για το λόγο αυτό, θα αναμέναμε από την Κυπριακή Κυβέρνηση, περισσότερη ευαισθησία και εγρήγορση στις προσπάθειες μετάβασης σε μια πράσινη και αειφορική οικονομία. Η μετάβαση μας όμως, χρειάζεται νέες επενδύσεις σε πραγματικά αειφόρες τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας, όπως για παράδειγμα η ηλιακή ενέργεια σε συνδυασμό με μονάδες αποθήκευσης ενέργειας, και όχι στα ορυκτά καύσιμα οποιασδήποτε μορφής.

Πρέπει επιτέλους να γίνει αντιληπτό ότι η μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία θα απαιτήσει ουσιαστικές κοινωνικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις, και ότι η ανάγκη προς μια τέτοια μετάβαση δεν αποτελεί μια «γκρίνια» των περιβαλλοντικών οργανώσεων αλλά απαραίτητη και μοναδική διέξοδο για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής των παρόντων και μελλοντικών γενεών.

Ευχόμαστε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και τα άλλα σώματα της Ένωσης καθώς και όλα τα Κράτη Μέλη, θα αντιληφθούν άμεσα το ολίστημα στο οποίο έχουν υποπέσει και ότι ο Κανονισμός Ταξινόμησης θα αναθεωρηθεί άμεσα, και στα πλαίσια των εισηγήσεων της Συμβουλευτικής Ομάδας που η ίδια η Επιτροπή διόρισε.

1. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020R0852&from=EN>
2. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/IP_22_2
3. [Technical annex to the TEG final report on the EU taxonomy, 09 March 2020](#)
4. <https://www.euractiv.com/section/energy-environment/news/brussels-postponed-green-finance-rules-after-10-eu-states-wielded-veto/>
5. [IEA \(2021\), Net Zero by 2050, IEA, Paris](#)
6. [European Commission \(2020\). Impact Assessment: Stepping up Europe's 2030 climate ambition Investing in a climate-neutral future for the benefit of our people.](#)
7. [Republic of Austria \(2021\). Nuclear energy is not a "green" investment. Report of the Federal Ministry on climate action, environment, Energy, Mobility, Innovation and Technology](#)

Agiou Andreou 341,
P.O.Box 51692, 3508 Limassol, Cyprus

T.: +357 25 320034 | F.: +357 25 320036

info@terracypria.org

www.terracypria.org